JÑA 'A YO PJOSƯ TEXE YE TỆ'Ệ NUYO KANRA A XESE NE XOÑIJOMU

РЈИКИ

Panráji k'á mara mimiji na joo texe yo nte'e in dya ra chunji, numa so'o k'á ra mamáji k'á ri chjekjoji texezgoji.

Panzúji k'xí ma dya ri pjechiji texto yo jña'a nuyo nrra pjosxí ye nte'e, nudyama so'o k'xí ra potr'xíji yo in Kjuarma; ngek'ua nesta nura mbaraji k'xí ye nte'e, ma sájá kja ne xoñi jomxí, na kjuana k'xí rambesi nura zi'i, ra so'o mamxí nu in jña'a ñeje ra eme nu K'inchi angeze.

Panraji k'a nuyo jña'a yo pjosa ye nte'e ximi nesta ra k'uatr'a kja xiskuama, ngek'ua dya ra chu'unji.

Panráji k'a nesta ra mimi na jo'o texto ye tr'ajñiñi.

Panzúji k'xí yo jñiñi ye jmuzú kja nu tr'angumú a xoñijomú, o dyúsúji ye jña'a kja naja xiskuama, jango mamú yo nrra pjosú yo nte'e ñeje mamú k'xí yo b'ezo ñe ye nrrixo chjetroji, kjana xits'iji k'xí ra mbox k'xíji nura jok'xíji jango ri mimiji nu padya.

Panráji k'a nuyo nrrajňiňi yo o jmuráji kja nu tr'angumá kja xoñijomá, ngek'ua ra mbosáji texto yo b'ezhi ñeje yo pjosá ye nte'e.

Panráji k'á nu k'inchijiyo nu pjosá yo b'ezo nrra na kjuana ngek'ua ra dyatrajiyo.

Nu jmunte nu tr'anguma mama

Nu Jña'a yo Pjosú Texe ye Te'e nuyo Kánrá a xese ne Xoñijomú ngeje k'uatr'ú k'ú yo jñiñi ra mimiji na jo'o, ngek'ua ye nte'e ñeje yo ngumú nesta k'ú ra mbara yo, ga kjaba ra so'o ra jichi texto yo d'ieb'e panráji, k'ú nuzgoji ri chjekjoji ra jandaji na jo'o yo in kjuarmaji yo na mimi yo nañ'io e jñiñi.

PEZHE D'AJA (1)

Texe yo nte'e chjetrjoji, angezeji ximi xo'oji ñeje k'inchiji, nesta ra ngara na jo'o k'o dyaja e nte'e.

PEZHE YEJE (2)

Texe yo nte'e chjejutrjoji nza kja ga mama kja na Xiskuamana, zo yo dyaja b'ezo ri nañ'io yo in nze'e, zo ri nrixo, zo ri nañ'io nu in jña'a, o ye eme nu mizhokjimi, o yo dya yo pesi.

Ximi, dya so'o nu ra juantrjoji ye nte'e nuyo kja dadyo e ts'ibepji, o na mimi nu juemetrjo e jñiñi zo ri na nojo o ri ts'ik'etrjo.

PEZHE JÑI'I (3)

Texe yo b'ezo o nrrixo so'o ra ngara ñeje ra nok'xí ximi ra mbosxíji.

PEZHE NZIYO (4)

Dyakjo soo ra yab'xiji o ra zad'xiji, nzakja ga xits'iji nu xiskuamana.

PEZHE TS'ITS'CHA (5)

Dyakjo soo ra dye'eji, nudya yo dya nan jo'o.

PEZHE ÑANTO (6)

Texe yo nte'e, jango nzhoda, dya so'o ra ngontr'aji kja pjora.

PENZHE YENCHO (7)

Chjetroji texe kja xiskuama yo pjoxkaji, texezgoji ra soo ra mboxk'aji nzakja ga xits'iji na kjuamana.

PEZHE JÑINCHO (8)

Texe b'ezo o nrrixo pesi yo mboste kja xiskuama, nujua jango ra ts'apı́ji yo orxí, nzakja nu kjuama yo ri pesigoji ye Me'bonrro.

PEZHE NZHINCHO (9)

Dya kjo soo ra záráji o ra ngontr'aji kja pjora.

PEZHE D'YECH'A (10)

Texe b'ezo o nrrixo soo ra mbosúji, k'ú ga chjetroji jango ga dyátr'apúji nu jojňa'a, nzakja na mamú nu xiskuama, nu ximi nesta ra xorú ye b'ota.

PEZHE D'YECH'A D'AJA (11)

Texe b'ezo o nrrixo so'o k'xí ra mbosxíji ma jyasxíji k'xí pjekjo o ts'a, ximi nesta ra jñanrra yo dyant_'e jango ga pjendioji.

Dyz kjo soo ra jyásáji nuyo dya o ts'a, ga kjaba mamú yo jñagoji ñeje nuna xiskuamana. Ximi dya kjo pje nrri ra ts'apúji ma pjekjo o mbonú.

PEZHE D'YECH'A YEJE (12)

Dya kjo soo pjekjo ra ma xipjiji kja in nzuma, yo in nte'e o jango na mimi nuyo nguechjene. Texe yo b'ezo o nrrizo soo ra mbosajima.

PEZHE D'YECH'A A JÑI'I (13)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xí ra nzhodxí o ra jvábá in ngumxí jango nee angeze.

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xí ra mbedye jango nee angeze, kja ra nzhogxí ma nee.

PEZHE D'YECH'A NZIYO (14)

Ma jod'xíji, texe b'ezo o nrrixo soo k'xí ra jyod'xí kjo ra mbosxí, kja jñiñi jango ra nee.

Nudya nu mboxte, dya kjo soo ra nguatú, ma d'a nte'e pjekjo o ts'a, ngeje nu mamú na ngumú xoñi jomú.

PEZHE D'YECH'A TS'ITS'CHA (15)

Texe b'ezo o nrrixo nesta d'a mejomá.

Dya kjo soo k'xí ra ngupxíji nu mejomxí nu o juanxí, o ra nee ra mbot'xípxí.

PEZHE D'YECH'A ÑANTO (16)

Ya b'ezo ñeje ye nrrixo, ma a ma te'eji, soo k'u ra chjuntúji in dya kjo so ra mamú k'ú iyo, ga kjaba ra mbesiji yo neeji, zo ra nguarú nu chjuntú.

Ngetrjo ma ra nee yo tr'ii nuyo ra chjunt'xí soo k'xí ra ts'ajima.

Nu chjunta ngeje nu nrra pjosa nuyo jñiñi ngek'ua nesta k'a xira mbosajidyayo.

PEZHE D'YECH'A YENCHO (17)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xí ra mbes'i na ts'ik'e jomxí o na punkjxí.

Dya kjo soo ra nrrenbiji in joma.

PEZHE D'YECH'A JÑINCHO (18)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xí ra ngichi yo ra nee, k'xí ra ma kja nits'imi nu ra juajnxí; ximi soo k'xí ra pot'xí nu in nits'imi o mizhokjimi, zo ri d'ats'e o ri kjuleji, pa ra jichiji, ra ts'aji ñeje ra jandaji.

PEZHE D'YECH'A NZHINCHO (19)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xí mamxí yo k'inchi, nudyanu ximi pjosú ngek'ua dya kjo pje ra xipji ma ra mamxí nuyo ngichi angeze nujua jango ra nee.

PEZHE DYOTE (20)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xí ra jumrxí ko yo dyaja e nte'e.

Dya kjo soo k'xí ra nrrutr'xí kja yo jmurxí.

PEZHE DYOTE D'AJA (21)

Texe b'ezo o nrixo soo k'xí ra juajnxí nuyo in xota kja in jñiñi, ra ts'ase o ra o kjokjo ra nrrægá.

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xí ximi ra juanxíji angeze ngek'ua ra ts'a e sota kja in jñiñi.

Nunu ra mama nu jñiñi ngejedyanu na kjuana, ngek'ua ga kjaba ma ra juanaji yo jmu, soo nu ra tsaji jango ga neeji angezeji.

PEZHE DUOTE YEJE (22)

Texe b'ezo o nrrixo nujua na mimi kja d'a jñiñi soo k'xí ra mimi na jo'o, ga kjaba nu jñiñi jango o te'e, ximi nesta nu ra mbosxí angeze ngek'ua dya kjo ra chunb'i ximi nesta ra unu b'epji, in ra jyábxí e ngumxí jango ra ma eñe.

PEZHE DYOTE IÑI (23)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xí ra pepji, ximi soo nu ra juajnxí jango nee k'xí ra pepji ngek'ua ra nrro na jo'o.

Texe b'ezo o nrrixo, dya nesta ra juanáji, ngek'ua ra ngontr'áji yo merio.

Texe b'ezo o nrrixo yo pepji, nesta ra nrroji na jo'o, ga kjaba ra so'o ra unư k'ư ra zi'i yo in tẹ'ẹ, ximi ra mbosư nu i jñiñi ma ra b'ezhi.

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xi ra jmurxiji jango na pepji ngek'ua ra pjendio yo nrra pjosxiji.

PEZHE DYOTE NZIYO (24)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xí ra soya, in ra ts'a nu ra nee, ximi ra pezheji yo zxínxí ma pepji kjana ra ngontr'xíji ma ra soya.

PEZHE DYOTE TS'ITS'CHA (25)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xí ra mimi na jo'o, nu nrra ra mbosxí yo in te'e, nu nesta ra dyxtr'xí, nu ra ñoñxíji, nu ra jye'e b'ito, nu in ngumxí ñeje texto yo nrra b'ezhi; ximi soo k'xí ra mbosxíji ma dya ri pepji, ma ri sodye, ma pjekjo ri so'o, ma ri d'ase, ma a ri pale o ma otrjo k'xí ri ju'u pa ra mimi.

Nuyo nana ñeje yo ts'itr'i ngeje yo nrra nesta k'xi ra pjosaji. Texto yo kja ts'ilele nuyo sii in tara o iyo, ximi chjetrjoji kja yo dyaja.

PEZHE DYOTE ÑANTO (26)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'á ra xorá. Nu xorá dya ra ngontr'ujinu ma ngeje k'á kja pjárájitrjo. Nu xorá ne pjárá ngeje nu na kjuana. Kjana yo dyaja ye a nojoji ri ts'a texeyoji; ma ra neji ra nguaráji nu xonpute o dyate ra chjetrjoji kja textoji ma a nrroji.

Nu xorứ ngeje nu kja n'ứ texe yo ntẹ'ẹ ra jonteji ximi kja k'u ra mimi na jo'o nza kja kjuarmaji; ra ts'a nu k'inchi ñeje k'ứ dya ra chu'u yo jñiñi ñeje ra mimi na jo'o yo tẹ'ẹ ye jñatrjoji ximi ra pjorứ yo kja nu ngumứ yo pjosứ texe ye jñiñi yo kánkrá a xese nu xoñijomứ.

Nuyo tara soo k'xi ra juajnxi pjembe yo xorxi yo ra jichiji yo in chi'i.

PEZHE DYOTE YENCHO (27)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xí ra juajnxí yo nrra mamxí k'xí ra mbos'xí k'xí ra mbara nuyo b'xíb'xíji kja jñiñi, ga kjaba na kjuana k'xí ran teji.

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xí ra nrro merio o ra mbaraji ma dyopjxí e b'epji, nu dyopjxí angeze.

PEZHE DYOTE JÑINCHO (28)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'xi ra mamxi jango nee k'xi ra mimi kja in jñiñi o kja xoñijomxi nzakja ga mamxi kja na xiskuamana.

PEZHE DYOTE NZHINCHO (29)

Texe b'ezo o nrrixo panrxí k'xí nu in jñiñi ngeje nu nrra nesta ngek'ua ra mbesi yo nesta.

Nu nra nestaji nge k'xí ra kjaji yomasi ri neeji, texe e nte'e nesta k'xí ra ts'a yo mamxí nu skuama ga kjanu ra mbarxí ja ga mimi in jango ga ne'e yo in dyojui ñeje ga jňanrrxí na jo'o texto yo járxí a xes'e nu xoñi jomxí.

Nudyayo nrra pjosu ye nte'e dya soo, k'a' ra kjaji ma dya ri panraji nu mama nu nguma nu pjosu ye nte'e yo kanra a xese nu xoñi joma.

PEZHE JÑITE (30)

Nu xiskuamana so'o k'xı́ ra ts'a texto yo jñiñi yo járxı́ a xese nu xoñijomxı́ o ye nte'e, ngek'ua ra soo ra ts'aji ye ts'ibepji nu ra mbosxı́ texe ye te'e nza kja ga mamxı na xiskuamana.